

M. A. Jazdi

PERSIJSKE BAJKE

sveže priče iz starih knjiga

اللَّهُمَّ ارْحَمْنَا

Naslov originala

Mahdi Azar Yazdi

QESSEHÂ-JE TÂZE AZ KETABHÂ-JE KOHAN

Teheran

Izdavač

Kulturni centar I.R. Irana u Beogradu

Za izdavača

Mehrdad Agahi

Prevod

Dejan Spasojević

Urednici

Aleksandar Dragović

Dejan Spasojević

Lektura i korektura

Nikola Arežina

Prelom i priprema za štampu

Siniša Lekić

Štampa

Alta Nova

Tiraž

500

Beograd 2008.

e-mail: *nur.urednik@sbb.co.yu*

М.А. Јазди

PERSIJSKE BAJKE

sveže priče iz starih knjiga

*preveo sa persijskog:
Dejan Spasojević*

BEOGRAD 2008

Sadržaj

Predgovor	7
Dobro i zlo ili Dobrica i Zlica	9
Pravda i nepravda	28
Suština problema	50
Pitanju prikladan odgovor	54
Kamilji rog	57
Blago	59
Pačija jaja	62
Indijski i „indijskiji“	64
Velika sofras	65
Dragi gost	68
Doušnik	70
Koštice greha	72
Idolopoklonik	76
Čistota	81
Jezik životinja	83
Miševi i mačke	91
Golub i čaplja	100
Ofarbani šakal	106
Lisica i jare	112
Gavran i golub	117
Povređeni magarac i vuk kovač	121
Želje jednog mrava	123

Lav i pas	125
Vrabac i slon	126
Dva goluba	130
Lav, vuk i lisica	134
Leopard i čovek	136
Lav i čovek	140
Magarac i krava	146

KAKO SU NASTALE POJEDINE IZREKE

Gmčarsko duvanje	151
Jedna vrana - četrdeset vrana	154
Od onog stuba do ovog stuba je spas	157
Kakav kazan takva i cvekla	159
Stavi i jednu ciglu u kazan	161
Od svih poslanika baš je Đerđisa našao	164
Niti je Han došao, niti je han otišao	166
Neka je proklet posao na brzinu	168
On urme jede a meni brani	170
Ostalo mu je još dva i po zalogaja	171
Ovo je priča o miševima i kolutu sira	173
Pustio sam ja krzno, ali neće ono mene	175
Evo, baš traži svoje cipele	176
Ako vidiš kamilu, nisi je video!	178
Kost u rani	180
Ono što danas prezreš sutra će ti zatrebati	183
Vlasnik bogatog imanja	185

Predgovor

„Ko nema učitelja, njega đavo vodi.“

Al Bistami (persijski mistik iz IX veka)

Zaboravili smo ko smo, odakle smo i kuda idemo. Srce nas naše tome opominje (otuda danas toliko obolelih od srca). U njemu se još uvek nalazi slika našeg pravog bića, ono još uvek čuva znanje o našoj pravoj prirodi. Ali, kako tom znanju da nas podučiti, kada smo mi jezik njegov zaboravili?

Bela Hamvaš kaže da se čak i majmuni na tren sete svog Božanskog porekla, to je onaj tren kada oni okrenu svoje dlanove prema Suncu koje izlazi. (Tradicija ne uči o postanku čoveka od majmuna, već obratno, majmuna od čoveka, u šta se možemo osvedočiti i osvrtnom oko sebe, ako nam je već odviše bolno, teško ili nemoguće da se osvrnemo na sebe).

Ljudima je mnogo lakše nego majmunima. Nama ta svetlost (čiji je simbol u plotnom svetu Sunce), koja budi, uspravlja i opominje, sija i iz naše baštine. Tu baštinu, to sakralno znanje koje su nekada posedovali svi, a kasnije još samo poneko, nasledila je knjiga. Ona je danas naš učitelj života, ona nas podseća na ono što smo zaboravili. „U knjigama tražim samo onu nauku koja raspravlja o poznavanju mene samog i koja me uči kako valjano da umrem i valjano da živim“, reče Montenj.

Ali, kojim se knjigama obratiti? „Samo onim knjigama koje su preostale iz drevnosti ili koje žive neposredno od drevnog duha“, poručuje Hamvaš.

Ta misao, da od tradicije nema ništa aktuelnije, modernije i lepše, verovatno je i podstakla gospodina Jazdija da iz starih iranskih knjiga (neke potiču i od pre 800 godina) sakupi priče i prenese ih deci njima razumljivim jezikom. Iz njih i stariji mogu mnogo da nauče, jer su upravo jednostavnim jezikom, u formi priče, koristeći se raznim metaforama i simbolima, mnogi persijski mistici, kao što su Attar, Rumi i Šams-e Tabrizi, čije se priče mogu naći u ovoj knjizi, prenosili znanje svojim sledbenicima. Veliki sufija Šams-e Tabrizi, koji je bio Rumijev učitelj i njegovo nadahnuće, iza sebe nije ostavio nikakav pisani trag. Srećom, jedan njegov učenik je zapisivao njegove besede, tako da i mi danas

možemo uživati u njima. U ovoj knjizi se nalazi dvanaest njegovih priča (od priče *Suština problema*, zaključno sa pričom *Čistota*).

Upoznajući (i) druge kulture, religije i tradicije postajemo dobri ljudi i dobri pripadnici svoje vere i nacije, živeći tako životom onog bezvremenog univerzalnog čovečanstva. Danas nam kolonizatori nameću svoj način života, svoju „kulturu“ i „vrednosti“, brišući pritom sve druge. („Od svih zločina kolonizatora nijedan nije gori od pokušaja da nas uvere da nemamo sopstvenu kulturu, ili, što je još gore, da je to nešto čega treba da se stidimo.“) Stoga, čuvajući (i) tuđu tradiciju, mi čuvamo i svoju, jer one sa istog izvora potiču i samo su delovi jedne tradicije.

Dejan Spasojević

Dobro i zlo ili Dobrica i Zlica

Dobrica i Zlica i njihovo detinjstvo

Jednog dana, stotine i stotine godina pre, deca se okupiše i počеше da se igraju. Njihova igra je bila takva da je zahtevala nekog ko će im biti vođa, i oni odlučiše da izvlače imena, pa čije ime izvuku on će biti glavni. Tako i učiniše i izvukoše ime Zlica. Zlica beše ime jednoga od njih. Deca ovim izborom nikako nisu bila zadovoljna, jer su ga poznavala, i više puta su videla da se, svaki put kada je on vođa, služi nasiljem, da razumne savete nikad ne sluša i da na svakom koraku pokazuje svoje starešinstvo.

I tako se zbi, da sva deca u jedan glas progovore: „Ne, ovaj žreb i Zlicu mi ne prihvatamo; desila se greška i treba ponovo da izvlačimo.“

Zlica, koji beše uveren u ispravnost žrebanja, od njihovih reči se rasrdi, pa povika: „Zašto me ne prihvatate?! Otkud znate da sam loš kad sa igrom još smo ni počeli?!“

Jedno od dece reče: „Iskusili smo već nekoliko puta: kada se igraš kao i svi ostali, nisi loš, ali, tvoj problem je taj da, kada postaneš vođa, reči razuma do tebe više ne dopiru, nasilan si, varaš i obmanjuješ, udružuješ se sa jakima i gaziš prava slabih, praviš svađe i do tvog uha samo glasovi moćnih pronalaze put. Mi hoćemo da se igramo i svi jednaki i braća da budemo. Zato, dozvoli da neko drugi bude vođa.“

U svetu je takav običaj da, kada svi žele isto, jedna osoba ne može sa svima da se spori, pa Zlica beše primoran da prihvati ponovni žreb.

Ovog puta izvukoše ime Dobrica. Dobrica beše ime jednog drugog deteta, i sva deca bejahu radosna i oduševljeno mu klicahu. Dobrica beše dobro dete koga su svi voleli, jer beše veoma lepo vaspitan. On nikad nikome nijednu ružnu reč uputio nije, u igri nije bio nepravedan, prema svima je bio ljubazan, i ne postoji osoba koja bi mogla bilo šta da mu zameri.

I dok ostala deca zbog izbora Dobrice bejahu veoma srećna, Zlica od silne ljubomore sav pocrvene. Dobrica to primeti, i ne našavši se uvređenim, reče: „A sada ja Zlicu imenujem za svog zamenika, i on će se, kao što to svi želimo, igrati zajedno sa nama.“

Pre nego što bilo ko od dece uspe nešto da prozbori, Zlica mu upade u reč: „Ne, neću da se igram, odlazim.“

Zlica bejaše veoma ogorčen, osećao je da mu je naneta uvreda, i to naročito od strane Dobrice, iako u svemu tome ovaj zaista nikakvu krivicu nije imao. Ne mogavši da izdrži to poniženje, Zlica, sav gnevan i očiju punih suza, otrča svojoj kući.

I tako i taj dan prođe, a deca se i posle toga svaki dan igrahu. Taj događaj svi bejahu zaboravili, osim Zlice, koji potajno u svom srcu gajiše mržnju prema Dobrici. Koristio bi svaku priliku da ga iza leđa kleveće; govorio je: „Dobrica je nesposoban; izbegava svađe; Dobrica se plaši da ide sa mnom u polje; Dobrica je samoljubiv i egoista; neće da se igra u prašini“, i tome slično. Ali, za ismevanje Dobrice nije mogao da nađe nijedan valjan razlog, jer Dobrica beše veoma milosrdan, i toliko dobar, da nikako nije mogao da se posvađa sa njim. Svaki put kada bi ga ismejavao, drugi podržavahu Dobricu.

* * *

Godine su prolazile, a Dobrica i Zlica življahu kao i sva ostala deca. Zajedno se igrahu, življahu u istom gradu i istom kraju, a kasnije, kada odrastoše, viđahu se malo, jer se Dobrica družiše uglavnom sa dobrim ljudima, a Zlica, opet, po svom izboru, sa ljudima sličnim sebi, i svako beše zauzet svojim poslom.

Tako bi sve dok jedne godine Dobrica ne odluči da otputuje iz svog grada u neki drugi grad, i tamo ostane.

U ta vremena pustinjski putevi ne bejahu nimalo mirni i sigurni. Isto tako, u naseljenim mestima se nisu mogle pronaći ustanove, poput banaka na primer, u kojima bi se mogle čuvati dragocenosti ili novac. Stoga, ako bi neko zaključio da se njegovo bogatstvo nalazi u opasnosti, on bi ga zakopao na neko skrovito mesto koje nikome ne bi otkrio, a dešavalo se i da to blago kasnije padne nekom drugom u ruke.

Putnici koji nisu putovali u pratnji velikih karavana, takođe su se trudili, da koliko god je moguće, sa sobom nose što manje dragocenih stvari, a da novac koji imaju bude što skriveniji, kako ne bi kod razbojnika budili pohlepu, i kako bi oni sami bili što spokojniji.

I, tako Dobrica prodade svu svoju imovinu, i za nju kupi dva dragulja, koje mogaše da sakrije i sa sobom ponese u drugi grad, gde će moći da ih proda i tako obezbedi sredstva za život.

Poslednjih dana, dok se Dobrica opraštao sa svojim prijateljima, vest da Dobrica napušta grad dođe i do Zlice. Malo je razmišljao a onda samom sebi reče: „Moram da se potrudim da shvatim šta to Dobrica ima na umu. On uvek ima pametne i dobre ideje, i ljudi ga mnogo hvale. Ne bi trebalo da ja sâm, takođe, sedim besposlen.“

Zlica se takođe spremi, i onog dana, kada je Dobrica mislio da krene, beše i on spreman za put.

U ta davna vremena, putovati nije bilo nimalo lako i udobno kao danas, i za putovanje iz jednog grada u drugi bejaše potrebno puno vremena. Ljudi su putovali peške, na magarcu, na konju ili na kamili, ali najčešće u pratnji karavana, jer putevi bejahu veoma nesigurni, a lopovi i raznorazni razbojnici put činjahu vrlo rizičnim za usamljenog putnika. Ali, Dobrica je želeo da putuje sâm. On sve ono što mu za put beše potrebno, smesti u jedan ranac.

Zlica učini isto tako, te se jednog jutra sretoše izvan gradskih vrata i videše da su obojica namerni da krenu na put.

Dobrica i Zlica na putu

Čim ugleda Dobricu Zlica reče: „Uh, dobro sam stigao; Dobrice gde želiš da ideš?“

Dobrica reče: „Vidim da si i ti svoje stvari spremio!“

„I ja sam umoran od ovog grada, i hoću da odem na neko dobro mesto. A ti? Kakve su tvoje namere?“ upita Zlica.

„Idem da vidim šta se dešava, želim da vidim kakvu mi je sudbu Bog udelio“, odgovori Dobrica.

Zlica reče: „Srećno ti bilo. Ja prvo hoću da idem u grad Đabalka, tamo ima svega i to mesto je od svih mesta bolje.“

„Čuo sam za to mesto“, odvrati Dobrica.

„Čuti nije isto što i videti“, nastavi Zlica, „ja sam tamo bio i svakakvih stvari video, sve što ti srce želi tamo se može naći. Tamo ljudi dan i noć bekriaju i provode se; ko god se tamo zadesi uvek je srećan i zadovoljan.“

„Ne znam“, odgovori mu Dobrica, „svuda ima i dobrih i loših stvari. Ja mislim da čovek treba sam sebe srećnim i zadovoljnim da učini. Ja ne idem da bih se provodio i bekriao, ja idem da upoznam i druge ljude i da vidim svet koji je Bog stvorio.“

Zlica reče: „E, Dobrice, ti si oduvek bio takav, loše stvari nikad nisi primećivao; ali dobro, sada sam ja sa tobom i ići ćemo gde god želiš. Kažem ti opet: Đabalku poznajem odlično, to je jedno veoma dobro mesto.“

„Dobro onda“, pristade Dobrica, „samo da Đabalka ne bude Đabalsa¹.“

I tako Dobrica i Zlica postadoše saputnici. Usput pričahu o raznim stvarima, i Zlica bejaše veoma srećan što Dobrica putuje sa njim, dok Dobrica beše ravnodušan. On se sa ljudima malo družio, sve ih je smatrao sličnim sebi, i sve dok mu neko ne bi učinio nešto loše on bi ga smatrao dobrim čovekom.

Putovahu oni tako, i do sumraka se poprilično udaljiše od svog mesta. Ispred njih bejaše put koji je Zlica poznao bolje jer je tuda već prolazio. Zlica je mnoga mesta obišao i na tim svojim skitanjima mnoge stvari video, dok s druge strane, Dobrica još nikad nije putovao i zato nikakvo iskustvo nije imao, on se u Boga uzdao a dobrotu velikim i bitnim životnim blagom smatrao.

Pade večer, i pošto ni na kakvo naselje ne naiđoše, bejahu primorani da od kamenja i zemlje naprave sklonište i tu provedu noć.

Dobrica otvori svoj ranac, i iz njega izvadi hleb, hranu i mešinu sa vodom, pa zajedno večeraše. Nakon toga legoše da spavaju, a kada ujutru bela zora zaredi, oni nastaviše svoj put.

Prođe tako jedan dan, prođe i drugi; vazduh beše užaren a pustinji se nigde kraj ne vide. Gde god su seli da odmore, Dobrica je svoju sofru rasprostirao i njegovu hranu, hleb i vodu, zajedno su jeli. Dešavalo se, ponekad, da i Zlica stavi nešto svog hleba na zajedničku sofru, ali, kao što je Dobrica imao u svom rancu skrivena dva dragulja, tako je i on u svom rancu skrivao jednu mešinu sa vodom, o kojoj nikada ni jednu reč nije prozborio.

Prođe tako i nedelju dana, a dva druga neprestano putovahu, i hleb, hrana i voda, koje je Dobrica poneo, polako nestadoše.

Zlica je znao da narednih dana neće stići do vode, dok je Dobrica mislio da će uskoro naći vodu i napuniti mešine. Onog dana kada Dobrici od hrane više ništa ne ostade, Zlica podiže zid nedruželjivosti između njih i reče: „Evo ima sedam dana kako putujemo, i još nas veći put očekuje, a ništa za jelo u ovoj pu-

¹ *Đabalka* i *Đabalsa*: u drevnim knjigama, naročito u filozofskim i u poeziji, dva mitska grada sa hiljadu vrata i još hiljadu drugih opisa. Ne zna se šta znače ova imena, niti im se zna poreklo. *Đabalka* je na zapadu, a *Đabalsa* na istoku. Ponekad, *Đabalka* ima značenje dobrog, prijatnog mesta a *Đabalsa* lošeg i neprijatnog, a ponekad imaju isto, pozitivno značenje.

stinji ne nalazimo. I zato, ako ne želimo da umremo od gladi, i ako hoćemo do svog odredišta da stignemo, trebali bi da budemo malo štedljiviji sa hranom.“

Dobrica se složi s tim, i beše veoma strpljiv. Dokle god je mogao, nije ništa jeo, a toliko beše gladan i žedan, da nijednu reč nije prozborio. O mešini sa vodom koju je Zlica skrivao u svom rancu on ne znade ništa.

Osmog dana sunce je svojim plamenim zracima vazduh zagrejalo do usijanja. Oko podneva Dobrica beše toliko žedan da izgubi strpljenje i reče: „Jezik mi se osušio, i toliko sam žedan da mi malo fali da se onesvestim.“

Dobrica se čudio kako Zlica sve to dobro podnosi i ni malo se na žeđ ne žalila. Ali, onda primeti da Zlica krišom pije vodu iz mešine koju je imao. „Daj i meni malo vode, jer sam toliko žedan da nemam više nimalo snage za dalji put“, zamoli ga Dobrica.

„Ne, još je rano, potrošićemo vodu pa ćemo ostati žedni“, odgovori mu Zlica.

„Daj da popijem samo malo, dok se sasvim ne istroši, možda ćemo do neke vode stići“, zamoli ga opet Dobrica.

Zlica reče: „Budi siguran da narednih nekoliko dana nećemo stići niti do vode, niti do bilo kakvog naselja.“

„Dobro“, reče Dobrica, „ali u svakom slučaju, nije nimalo lepo ni prijateljski da ti imaš vodu, a ja da gorim od žeđi. Ne volim što ću morati da kažem ovo, ali i ja sam imao vodu i pili smo je zajedno. Da sam bio sâm još uvek je ne bih potrošio.“

„Šta se to mene tiče“, reče Zlica, „da li si je imao ili ne, to je već tvoj problem. Sada bi ponovo hteo da je imaš, znači treba da ti dam vodu, ti da je popiješ a ja da umrem od žeđi.“

Dobrica mu odgovori: „Tako nešto nikad nisam rekao. Zajedno putujemo i sve što sam imao zajedno smo pojeli. Sada je trenutak da i ti mene ugostiš. Niko ne zna šta nam budućnost nosi, možda ćemo baš sad do vode stići, možda će naići neko ko ima vodu, samo hoću da kažem: Ponašaj se tako da se kasnije sam od sebe ne bi stideo; takođe želim da možemo uvek jedan drugog u oči da pogledamo. Tvoje reči mi na izdaju mirišu. Ono što ja govorim je: Toliko sam žedan da me nesvest hvata, a moramo još mnogo da putujemo. Ti si od jutros već dvaput pio vodu, ja sam još od juče žedan a vazduh je vreo. Ti možeš da pričaš, dok ja nimalo snage više nemam. Ne muči me više – eto to hoću da ti kažem.“

Zlica reče: „Prvo što si rekao jeste da pazim da se kasnije ne bih stideo. Ja ne znam šta je stid. Drugo, rekao si da nisam odan. Samo ti tako misli; prijateljstvo

ili neprijateljstvo – meni je svejedno, ovo više nije grad, ovo je pustinja i ovo je smrt ili život. Takođe, ne bih voleo da iz tvojih očiju saznaš koliko sam se za ovih osamnaest godina napatio. Takve priče ti još od detinjstva neprestano pričaš, kako bi mogli da kažu da si dobar čovek, ali ovde te tvoje priče nemaju prođu. Da li se sećaš onog dana kada me deca nisu prihvatila, pa su posle tebe izabrala?”

Zlica se sveti

Čuvši Zlicine reči, Dobrica shvati da putuje sa neprijateljem koji ga je glu-meći prijateljstvo, u stvari, u tu pustinju namamio. I pored toga što je znao da ništa loše nije uradio, shvatio je da je Zlica dobio priliku da mu se osveti. Ali, onda se doseti da u Zlici probudi gramzivost: „Vidi Zlice, nama nije suđeno da u ovoj žarkoj pustinji umremo od žeđi, na kraju ćemo, ipak, negde stići. Zato sada, ili budi pravedan pa mi daj malo vode, ili mi je prodaj. Na kraju krajeva, iz istog smo grada, zajedno smo odrasli a moguće je da ćemo i ubuduće mnoge poslove, jedan sa drugim, na ovom svetu imati. Ja, ovde sa sobom, dva skupocena dragulja imam, koje sam, prodavši svu svoju imovinu, kupio. Spreman sam da ti ih dam i tako od tebe jedan gutljaj vode kupim. Da li si sad zadovoljan?”

„Ha“, nasmeja se Zlica, „hoćeš da me prevariš? Hoćeš da mi daš dragulje ovde, gde nema nikoga, a kada stignemo u grad da me osramotiš i kažeš da sam ti ih ukrao, pa da ih povratiš? Ja sâm mnogo takvih trikova znam. Stotinu takvih poput tebe treba da dođu od mene da uče. Ne misliš valjda da sam toliko glup, kao ti što si?”

Tog trenutka Dobrica od silne žeđi izgubi glas, a sjaj mu iz očiju iščeze. Skoro bez svesti sede na zemlju i prozbori: „Kunem se Bogom da ne mislim tako. Tačno je da i ti misliš da jedan gutljaj vode nema vrednost dva dragulja, ali za mene vredi i više od toga. Kaže se *Sjajni novac dobar je za crne dane*, a koje je vreme crnije od ovog. Veruj da ti ih dajem zato što to želim, i nikada ih više moje oči poželeći neće. Pored toga, spreman sam i da ti ustupim svu svoju imovinu u gradu.”

Zlica reče: „Ja znam da ti tako pričaš zato što ti je neophodna voda. Kada se nađe u nevolji, čovek kaže mnogo toga što kasnije poriče. Ali, ako govoriš istinu, nešto drugo učini: Evo ima deset godina kako te mrzim. Od onog dana kada nisu hteli da se igraju sa mnom ne mogu očima da te vidim. Danas je došao trenutak da ti se osvetim i da ti mene takođe ne možeš da vidiš. Pusti sad ta dva dragulja o kojima pričaš, tvoji su, ja hoću da uzmem dva dragulja vida tvog

i da te oslepim. Sve što sada želiš, jeste da piješ vode, a ja želim tvoje dva oka, dva dragulja koja više nikada nećeš moći da povратиš.“

Čuvši to Dobrica uzdahnu i reče: „Zaista si veoma loš čovek. Zar se ni od Boga ne stidiš? Da me oslepiš zbog jednog gutljaja vode! Kako mogu ovakve reči zadovoljnim da te čine? Zaista te nisam toliko svirepim i nepravednim smatrao. Ja umirem od žeđi, a ti si tako okrutan.“

„Tako je kao što sam rekao, ako hoćeš – hoćeš, a ako nećeš – ja odoh. Ali, trebalo bi da znaš da u ovoj pustinji nema ni vode, niti žive duše koja bi mogla da ti pomogne. Na koju god stranu da kreneš, do naselja ti sedam dana treba. Ne možeš ni napred ni nazad, ili ćeš da umreš u ovoj pustinji, ili ćeš da postaneš slep i ostaneš živ“, bejaše neumoljiv Zlica.

Dobrica ne imade više snage da i jednu reč prozbori. Takođe, nije mogao da poveruje da je Zlica toliko zao. Na kraju krajeva, ko bi još mogao da poveruje da postoji osoba koja je spremna da nekoga oslepi samo zbog jednog gutljaja vode. Bilo kako bilo, ali Dobrica, koji bejaše blizu da zbog žeđi izgubi svest, morade da se povinuje sudbini i stoga reče: „Ti sebe i svoju pravednost sam najbolje poznaješ. Ja još uvek ne mogu da poverujem, ali želim da ostanem živ. Zato mi daj vode i radi šta god hoćeš. Čak i moje oči...“

Zlica mu ne dade priliku da završi, nego prevuče oštrim parčetom gvožđa, koga držaše u ruci, preko oba Dobričina oka, koji se napuniše krvlju. Dobrica od silnog bola kriknu: „Oh Bože!“ i bez svesti pade na zemlju.

Bezbožni Zlica uze iz Dobričinog ranca i dragulje i odeću, i ode svojim putem, a Dobrici vodu ne dade.

Dobrica beše bez svesti neko vreme, a kada se povрати odmah shvati da ga je Zlica ostavio samog i da je otišao. I tako, ležeći na zemlji, sa rukama na očima, ostade Dobrica da jadikuje. Ali, Bog htede da on ostane živ, i lepi trenuci, koje mu je Bog namenio, već mu hitahu u susret.

Za Dobricu dolaze dobra vremena

Zlica je rekao da se u toj pustinji voda ne može naći, i da je do prvog naselja, u bilo kom pravcu da se krene, potrebno sedam dana. Ali, to bejaše laž. Slučajno, nedaleko odatle, postojao je jedan izvor, sa čije je druge strane živelo jedno kurdsko nomadsko pleme.

Baš kao što građani poznaju grad, a seljaci sela, tako i nomadi bolje poznaju planine, pustinje i polja. Njihov dom je šator, koga mogu da postave gde god

